

»SLOVENEK« valja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 180.—
za pol leta 90.—
za štiri leta 45.—
za en mesec 15.—
za inozemstvo celoletno K240.—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 30.—
za inozemstvo 33.—

SLOVENEK

==== Inserati: ====
Enostopna petstvrsta (58 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6.—
poslana itd. po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 9/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredni po-
voditelj in dan po praznikih,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Oprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7583.

Slovensko koroško ljudstvo!

Deseti oktober je pred durmi, dan osvobojenja se bliža. Nemci in nemčurji napenjajo vse sile, da v teh zadnjih urah koroške Slovence premotijo, preplašijo, zbegajo, podkupijo. Nemški agitatorji hodijo po hišah, svoje lažnive letake in časopise širijo, blago vam ponujajo, državni denar trosijo, ki ga bo avstrijski kmet moral po plebiscitu do zadnjega zopet plačati.

Ne dajte se premotiti, ne dajte se oplašiti! Mi bomo v nedeljo zmagali!

Poslušajte jih, Nemce, kako v Celoveu govorijo! Tam so obupani in med seboj priznavajo, da stoji nemška stvar v coni A „verdammt schlecht“. Tam vedo, da bo prihodnja nedelja zanje dan sodbe. Nemci se bojijo plebiscita. Na vse načine se trudijo, da bi ljudsko glasovanje preložili — ali bi to delali, če bi se ne bali, da jih prihodnjo nedeljo požene iz svoje lepe domovine, do katere imate le Vi sami pravico in ne nemška celovška gospoda. Na vse načine si prizadevajo, da bi prišle v deželo tuje vojaške čete — ker se Vas bojijo; ker vedo, da imajo premalo glasov, bi Vas hoteli oplašiti s tujimi puškami! Nemci vidijo, da so glasovanje izgubili in se poskušajo sedaj rešiti s silo in zvijačo!

Ne bojte se! Ne dajte se oplašiti!

Po zanesljivih poročilih, ki smo jih prejeli, Vas bodo nemčurji prihodnjo nedeljo ustavljali, da bi ne mogli priti na volišče. Govorili Vam bodo, da ostanite doma, silili bodo v Vas, grozili Vam bodo, zastavljali Vam bodo pot, morda Vas bodo skušali s silo zadržati. Zanje bi bila edina rešitev, če slovenski volilci ostanejo doma.

Ne bojte se jih! Otrsite se jih, nobena sila Vas ne sme zadržati, da bi ne izvršili svoje dolžnosti. Kdor ljubi svoj dom in svojo zemljo, komur je mar lastna sreča in sreča otrok, kdor noče biti hlapec nemške gospode, mora ta dan na volišče. Kdor Vam zastavlja pot, ga odstranite!

Korošci! Korošice! Vsa Jugoslavija, ves svet upira oči v Vas, vse težko čaka ure, ko vržete po tisočletnem boju iz svoje hiše nemško sramoto. **Bodite pogumni, samozavestni! Storite svojo dolžnost!** Noben izgovor ne opravičuje onega Slovenca, ki bi ne šel na volišče; za ta greh ni odpuščanja, ne pozabe!

Koroški bratje, koroške sestre! Združena Slovenija željno čaka, da se ji pridružite, naša lepa in bogata Jugoslavija Vas bo z radostjo sprejela. **Storite, da bo naša zmaga kar najpopolnejša, naša radost kar največja!**

Bog s Teboj, koroška Slovenija, in sreča junaška!

Sodni dan.

Sodni dan je napočil.

V nedeljo, desetega oktobra, se bo oglasilo kakor iz grobov vaših očetov, kakor trobenta na sodni dan — odločilno vprašanje: Sinovi naši, naše hčere — kam?

Kam se boste nagnili Vi, naše seme, Vi dediči Samovega kraljestva, Vi, potomci svobodnih kmetov, Vi, tlačani in po krivici zatirani od zemlje in gospodstva lačnega Nemca? Kam se boste obrnili Vi, verni učenci sv. Mohorja, Vi krščeni svetniki Cirila in Metoda, ki so jih pehalj Nemci v ječo zavoljo slovenske besede, ki so jih celo nemški škofje pretepali z bičem zavoljo slovenske besede,

Kam zapišete Vi svojo sveto dedščino na dan plebiscita?

Komu izročite, Vi, naši sinovi, prah naših kosti in grobove svojih davnih dedov?

Kakšen bo Vaš testament v nedeljo? Testament, na katerega s ponosom čaka vsa Jugoslavija, z zaupanjem gleda ves slovanski svet z rahlim dvomom čaka Anglež in Francoz, Amerika in Švajca.

S ponosom čaka — mati Jugoslavija, ker veruje v svoje sinove in ve, da bodo slišali in umeli klic iz grobov kakor preroka: Krih krvi! Slovenska kri k slovenski krvi, k jugoslovanskemu telesu. Vsaka kaplja nazaj v srce, kamor spada. Sramota, če se najde en sam Judež med tisoči ob tej uri.

Z zaupanjem čaka ves slovanski svet Vašega slovenskega testamenta, s katerim postavite sebi in svojim potomcem do konca sveta pravično, od same božje postave začrtano mejo na severu edine vaše prave domovine — Jugoslavije, testamenta, s katerim postavite sebe in svoje otroke za pravne gospodarje tiste grude, tistih gozdov, travnikov in gora, ki so od nekdaj vaše bile in morajo biti v bodoče. Vi ne boste glasovali samo v imenu svojem, v imenu nekaj tisočev koroških Slovencev — ne, Vi glasujete v imenu 100 milijonov Slovanov, ki so Vaši bratje, ki gledajo na svojega najmanjšega brata — Slovence — kot močno stražo in mu zaupajo, da bo z veseljem priznal, kam spada in bodo kot največji evropski narod, kot najbogatejša zemlje posestniki za zvestobo vrnil zvestobo in ne bodo pustili, da bi se še kdaj skrivil samo las temu bratu. Pomislite: nad 100 milijonov bratov imate, če se združite z materjo Jugoslavijo — in če bi se ne — utonete vsi v nemškem morju na veke.

Z rahlim dvomom čaka Vašega glasovanja Francoz in Anglež, Amerika in Švajca: Zakaj čudijo se že sedaj slovenski omiki, čudijo naši odločnosti — naj prežene Vaše glasovanje vsak dvom in naj spoznajo: Hrast se strše, hrib se gane — zvestoba Slovencev ne mine.

Pa še drugi čakajo Vašega glasovanja — vaše veselne sodbe: To je Vaš zatiralec sosed Nemec na severu — in po mačje hinavski sosed na jugu — Lah.

Treseta se pred Jugoslavijo ta dva in gledata kakor lačne miši na obodu države, da bi kaj dobila za svoje lačne želodce. Treseta se, ko slišita o mali ententi — da se že veže — Jugoslovan — in Čeh — in Bolgar — in vesta dobro, da pride na vrsto tudi Poljak in jem. Jugoslavija ima zapisane zlate

Rus in da bo velik obroč zvezal vse Slovane v tesno prijateljstvo, ki bo lahko brez vojske s svojo močjo velevalo vsej Evropi: Mir in pravico!

Kam je torej Vaša pot v nedeljo — na sodni dan? Ali k vstajenju — ali k pogubljenju? Ali k bratom, ki Vas ljubijo, ali k sovragu, ki Vas črti? Ali k materi, da Vas objame, ali k pisani mačehi, da Vas bo česala do krvi in Vam izpila mozeg? Ali izročite sveti prah svojih očetov pod kremplje nemškega jastreba — ali pa v varno zavetje belega Orla?

Kam je Vaša pot? Kako se glasi Vaša beseda na ta sodni dan? Strašne boje ste bili skozi stoletja. Mila materina beseda je bila zaničevana, Vaše najlepše pokrajine niso vaše — ugrabili so jih nemški mogotci, oni so bili gospodje, Vi pa hlapci — toda na ta sodni dan naj hlapec — gospodar — obračuna z gospodom — lažigospodar-

strašnih vojskinih zmedah — v najbogatejšo, najlepšo in najpravičnejšo državo. Prstan Evrope bo država SHS — in Vi, koroški Slovenci in Slovenke ste pozvani, da tudi zidate pri stavbi te naše lepe domovine, da tudi Vi zastavite svojo modro besedo sebi v srečo, vsej domovini v čast in korist. Še par dni! Trobenta za sodni dan je pripravljena. Bodite močni, neomajni, pravični sodniki — in sodite in branite pravo in svobodo svojemu rodu: Vaša sodba je bela glasovnica, pečat k Vaši sodbi je pa zelena glasovnica raztrgana. Pišite pravični testament za se in za vse potomce: Vaš testament je bela glasovnica — in pričča zanj je raztrgana zelena.

Kam Vaša pot? Pred Vami je življenje — in smrt. Kar hočete — dalo se vam bo. Bodite junaki do konca in sezite s svojo roko po življenju — ki se vam zagotavlja in veselo nasmilja samo v lepi bodočnosti naše Jugoslavije in vsi glasujte — krih krvi — Slovence — k Slovincu — vsi za SHS.

besede za svojo bodočnost: Zemljo kmetu nazaj — iz rok grajščakov. Tistega je zemlja, ki jo obdeluje, ne pa tistega, ki se redi od tujih žuljev. Zemljo — nazaj! Iz rok grajščakov in gospodov zopet v roke kmetu ratarju.

Danes vam laž poje pesmi ljubezni. Ne verujte jim! Kdor vam reče: »Pri nas boste srečni,« zavrnite ga, lažnika. Nihče teh starih, zakletih sovražnikov ne ljubi vas. Vašo bogato zemljo ljubijo, njenih sadov se jim ljubi, svoje, Vašim dedom odvzete gozde bi radi imeli. Kaj jim mar Slovenec?

Jugoslavija pa ljubi vas, svojo kri, svoje pleme, svoj narod. Njene pokrajine so bogate, njeni gozdi neizčrpni, njeno polje prvo v Evropi. Ona se bori v resnični ljubezni za svoje otroke — za njih srečo, za njih bodočnost.

Kam Vaša pot? Ali k tisti revni bajtarski državi, ki prodaja in zastavlja vse, da more še bedno živeti, k tisti Nemški Avstriji, ki jo je obsodil sam Bog v tako kazen zavoljo krivic, ki jih je prizadela drugim narodom, zlasti koroškim Slovincem — ali naj je k tisti Vaša pot?

Ne, sami veste bolje od nas, sami vidite, da gre Vaša pot k državi, po kateri se cedi med in mleko, k državi, ki se ima sedaj urediti in utrditi po teh

Kaj je Nemška Avstrija?

Nemška Avstrija je država, ki se nahaja v stanju razpada. Eno veliko podjetje za drugim prehaja v roke zapadnih kapitalistov.

Tovarna vijakov Brevillier & Urban v Neunkirchen-u, Schoellerjeve tovarne železa in jekla v Ternitzu, Kruppove tov. v Berndorfu, Kreditni zavod za trgovino in obrt na Dunaju, Splošna prometna banka na Dunaju in nešteto drugih podjetij so že v rokah tujcev.

Te dni jim sledi Avstrijska Länderbanka, eden najvažnejših denarnih zavodov republike. Na zadnjem občnem zboru dne 30. septembra t. l. je izjavil generalni ravnatelj, da so pogajanja glede preustroja te banke v francoski zavod s sedežem v Parizu dospela do uspešnega zaključka.

Nemška Avstrija je potemtakem država, ki jo vodijo in komandirajo francoski in angleški bankirji, avstrijsko ljudstvo in avstrijske vlade so hlapci tujih tovarnarjev in vojnih oderuhov.

Avstrijski parlament, vse avstrijske stranke, vsi avstrijski ministri ležijo na trebuhu in čistijo čevlje tujim kapitalistom.

Ali bo slovenski Korošec 10. oktobra šel res prostovoljno v to državo odvisnih hlapcev, se hoče-li slovenska Korošica 10. oktobra uvrstiti prostovoljno med deklet francoskih, italijanskih in angleških bankirjev?

Nikdar! Slovensko ljudstvo bo 10. oktobra prepustilo nemčurjem in celovški gospodarstvu in bo združilo svoje gospodarsko in kulturno življenje s prosto, neodvisno in bogato Jugoslavijo.

Za čast in domačijo.

Slovenci v svoji književnosti nimamo nobene izrazito slovenske ženske podobe, ki bi bila postala splošna narodna last — razen dr. Sketove »Miklove Zale«, ki je leta 1884. izšla v Večernicah Mohorjeve družbe. Neštete povesti so izšle v knjigah te naše družbe, toda nobena se ni tako v srce vtisnila našemu ljudstvu kakor »Miklova Zala«. Knjiga je šla dolgih let iz roke in tudi v najoddaljenejši hribovski vasi bi bil težko našel hišo, kjer ne bi poznali te povesti. Miklova Zala je bila ljuba in mila prijateljica naših žena in deklet. Ako si le kje spomnil to ime, so se zjasnili obrazi in so zažarele oči v tistem ognju občudovanja in sočustvovanja. Reči smemo, da je ta povest bolj nego katerakoli druga stvar zvezala srca vseh Slovencev s starodavno slovensko koroško zemljo in njenim dobrim, kot zlato poštenim, pridnim prebivalstvom in njegovim vrlim ženstvom. O Slovenskih goricah na Štajerskem in tamkajšnjih Slovincih je širše ljudstvo na Kranjskem in Primorskem malo vedelo, kakor so nasprotno štajerski Slovenci malo vedeli o naših Notranjih in Primorcih in njihovi zemlji. Toda Koroško so po »Miklovi Zali« poznali vsi Slovenci od Mure do Jadrana, ob Dravi in Savi. Vsi so vedeli, da je to dežela, v kateri od pamtveka prebivajo naši bratje in sestre, ki to zemljo obdelujejo in napajajo s svojim znojem in s svojo krvjo.

Ta sveta koroška zemlja naj bi se sedaj za vedno odcepila od ostale slovenske in jugoslovanske domovine in postala plen smrtnih sovragov. V domačiji Miklove Zale naj bi umolknila za vedno slovenska govornica, Miklova Zala naj bi ne imela več svoje domovine, njeni potomci naj bi bili vkovani v večno sužnost. Kako je to mogoče — ali je zopet oživel v svoji nekdanji moči Turek in preti Koroški? Ne, Turek leži strt v svoji lastni deželi. A on tudi ni bil najhujši sovražnik. On je moril in zaslužnjeval telesno, a tisti, ki so prišli za njim,

so morili in zaslužnjevali duše

in njih cilj gre za tem, da slovensko ljudstvo na Koroškem iztrebijo in sami zasedejo njegovo zemljo. In ta nakana se bo neizbežno izpolnila, ako se koroško ljudstvo ne postavi v bran za svojo zemljo z vso svojo nekdanjo junaško ljubeznijo do nje in svojih pravic na njej.

Koroške Slovenke!

V turških časih, v časih Miklove Zale, se je bramba domačije junaško udeleževalo tudi ženstvo. Valilo je na sovražnika kamenje, podajalo možem hrano in orožje, vmes pa molilo in trpelo za zmago slovenskega orožja. Topot bo boj nekrvav, a resnejši in važnejši nego je bil boj s Turki. V tem boju se bo odločilo, ali bo koroški slovenski rod ostal domačin in gospodar na svoji zemlji in se združil s slovensko in jugoslovansko družino, ali pa bo postal tujec v svoji lastni hiši, v kateri bosta gospodarila Nemec in Italijan.

Koroške Slovenke! Ali se boste izkazale topot nevredne potomke svojih junaških mater in sestra, ali boste topot pustile svoje očete, svoje brate in može na cedilu? Ali boste postale izdejalko svojega rodu in boste namesto Miklove Zale ponesemale židovko Arabelo? Ali boste dne

LISTEK.

Spomini na jugoslovanski Celovec.

(Poziv na srca koroških Slovencev.)

Piše Rožanka gospa Pavla Novak.

(Dalje.)

Naenkrat se pa raznese vest: Italijani pridejo in Jugoslovani ne smejo naprej, sicer jih Italijani primejo. Prišli so res Italijani in na kolodvoru jih je čakala godba in nemško ljudstvo. Takrat smo ostali mi doma in težko nam je bilo srce. Moj Bog! Ali nisi več pravičen? Ali si pozabil, da smo teptan narod in da je naše, kar nam hočejo sovražniki vzeti? Polna žalosti sem šla zvečer k g. dr. Rožičevi, da ji povem, kaj se je zopet zgodilo. Kaj nam je storiti? Same ženske smo, kdo nam bo pomagal, kdo nas tolažil, kdo nam svetoval? Izgubili smo naše pastirje, kam se naj zatečemo zapuščene ovce? Pač, g. prelat dr. Erlih nam je ostal; k njemu se zatečemo. — Bilo je že pozno zvečer, ko sva pozvonili pri dijaškem domu. Vse obupani sva prišli po tolažbo. Velik vtis mi je zapustil ta obisk. Kakor svetnik v katakombah, je stal g. prelat pri oknu skromne sobice, v kateri je veliko število knjiž pri-

čalo o resnem delu. Luči ni bilo v sobi, le luna nam je svetila. G. prelat nas je po moči tolažil in rekel: »Le molimo, le molimo!« Gledala sem ga in zdelo se mi je, da je svetnik in kakor sem hotela pokleknila pri g. dr. Rožiču, pred mučenikom, tako se mi je zdelo, da moram pripogniti kolena tukaj pred svetnikom.

Obljubili smo Gosposvetki Materi božji, da pridemo z veliko procesijo k njej, da se ji zahvalimo, če nas reši in g. prelat bo procesijo vodil.

Zelo žalostni sva se poslovili od g. prelata in molče sem spremila g. dr. Rožičevo na dom; potem sem se tudi jaz napotila domov. Ko pridem na Velikovoško cesto, vidim, da stoje ljudje trumoma skupaj. Bili so razburjeni, a vprašati se nisem upala, kaj da je. Od trga pride nekaj otrok. Peli so: »Heil, die Jugoslaven kommen!« Rekla sem: »Saj ne smete tako peti.« in odgovorili so mi: »O da, smemo, čez pol ure sind die Jugoslaven da und morgen werden wir singen živio, die Jugoslaven sind da!« —

Srce mi je bilo, da sem ga kar slišala. Potem sem srečala g. Martiniaka, slugo Ljubljanske kreditne banke. Vprašala sem ga, kaj se je zgodilo. Prihajajo, prihajajo, mi odgovoril! Tudi Lahi ne morejo nič, sedaj res pridejo. Kmalu bi bila objela g. Martiniaka tam na ulici od veselja.

Otroka mi pride naproti: »Mami,

že prihajajo!« Oh, veselje! Gremo naprej in že pridejo zopet avtomobili s Volkswehrvojniki, begunci, ženske, moški in otroci, vse je bežalo proti jezeru, jokali so se in se bali, češ, sedaj res pridejo! Od radosti nam je vriskalo srce in vsak zdihljaj je bil zahvala ljubemu Bogu in hrabrim našim junakom.

Okoli 2. zjutraj je bil Celovec spraznjen sovražnikov in mi smo pričakovali rešitelja. Komaj se je delal dan, pride železničar g. Šmuj, kateri je ostal zvest sin svoji materi, in pove z veseljem, da je že videl naše brate: »Tam v Zrelcu in Sv. Petru jih je vse polno, kmalu bodo tukaj.« Moj sin je med tem časom že obhodil vse ceste in gledal, od kod pridejo. Okoli pol 9. ure prileti domov in zakliče: »Mami, mami, naša kavalerija je že jahala skozi mesto. Pridi, hitro pridi!« Jaz hitro grem z njim in vidim, kamor oko nese, naše vojake. Moj Bog! Kaj bi storila, da bi smela dati duška svojim občutkom! A še sem morala molčati. Na sredi ceste je stala miza in na mizi zemljevid in mestni očetje so stiskali glave skupaj. Prepričati so hoteli naše častnike, da niso na pravi poti, hoditi v mesto da ne smejo itd. Zopet me preleti strah, a pogled v oči naših častnikov mi je povedal: »smo na pravi poti, smo, in tudi v mesto pridemo.« Rekla sem mojemu sinu: počakaj tukaj, da bodeš kot prvi pozdravil naše in povedal, da smo Slovenci tukaj,

kateri smo jih tako težko pričakovali. Grem proti domu in ko pridem na novi trg, kaj vidim? — pred magistratom stoje naši bratje Srbi na konjih; vse polno jih je bilo. Samo resni, izmučeni obrazi, iz oči sem jim brala sveto jezo nad tem neumnim slovenskim ljudstvom, katero se da od lastnega sovražnika tako zaslepiti, da vzdigne celo meč proti svojemu bratu, kateri ga pride rešit groznega suženjstva.

Srbov so se tudi Celovčani bali, ker tudi ti vedo, da Srb svoj narod ne bo zatajil, rajši umre, nego bi to storil. Rada bi jih pozdravila, a sedaj sem se bala tistih resnih obrazov, češ, mislili bodo — hinavka, sedaj se prilizuješ, — a prej si delala proti nam! — Oh da bi mogla pokazati srce! Hitela sem v kolodvorsko ulico k hčerki v Ljublj. kred. banko, povedati sem hotela, da so tukaj. Ko pridem tja, so tudi tam že jahali Srbi in bančni uradniki, med njimi g. dr. Rožičeva in moja hčerka so že korakali s tihimi pozdravi našim rešiteljem nasproti. Ko pridem domov, me čaka neka železničarka iz Radalce, ki se je do sedaj zadržala nevtralnno in je še vedno bila v nemški službi (prišla pa je večkrat mene vprašat za svet, odločiti si pa vendar ni upala, ker se je bala zgubiti službo; postavili so jej meč na grlo.) Ona še ni vedela, kaj se godi v mestu in vsa obupana je prišla mene vprašat za svet. —

(Dalje.)

10. oktobra glasovale za smrt svojega rodu in oddale zelene glasovnice?

Toda — odpustite, koroške sestre! Prevelika ljubezen in trepet za Vas nam narekuje besede, ki Vas morajo žaliti, ki jih niste zaslužile... Kdo bolj ljubi svojo domačijo in svoje narodne svetinje, nego vé, koroške slovenske matere in dekleta, ve, ki ste mnogokje

edine nositeljice slovenske misli in besede,

vé, ki ste nam v kljub vsemu satanskemu prizadevanju nasprotnika ohranile seme bodočnosti: mladino, vé, ki ste začasa majske deklaracije neustrašeno dvignile glas za našo svobodo, vé vrle koroške Slovenke!

Pa vas skuša nespametno-zlobni sovražnik preslepiti, češ: Mamica, glasujte za republiko Avstrijo, da Vam ne bo treba dati sina za jugoslovnsko vojsko. Nespametnik! Koroška slovenska mati bo ponosna na to, da bo v sili mogla dati Jugoslaviji svoje junaške sinove, da jo branijo proti sovražnikom, da osvobodijo se zaslužene brate. Ti sinovi bodo ponesli njeno čast med vsa bratska plemena, pred celi svet! Bratje, prijatelji in sovražniki bodo občudovali junaške sinove koroške slovenske matere. Pa naj bi koroška žena iz bojzani, da bi njeni sinovi služili jugoslovenski domovini, izdala to svojo domovino in te svoje sinove in glasovala za Avstrijo, Nemčijo in Italijo? Kako slep mora biti sovražnik, ki kaj takega pričakuje!

Ako bi se tudi vsi moški izneverili slovenskemu rodu in glasovali za Avstrijo

— kar se nikdar ne bo zgodilo! — bo koroška slovenska žena ostala zvesta svojemu rojstvu, svoji preteklosti, sama sebi, ker drugače niti ne more. Za njeno kri in njen jezik gre — kako bi mogla to dvoje izdati?

Kako naj govori s svojimi otroci, ki jih je že rodila in jih še bo,

ako ne v jeziku, katerega se je naučila od svoje matere? Ali bi bili otroci, katerih ne bi smela učiti svojega jezika, še njeni? Kaj naj bi počela v domu, v katerem bi se glasil le tuj jezik, veljale tuje šege in navade? Ali ne bi bila tujka v njem in kakor begunka brez doma na svetu? Kako naj bi se ob smrtni uri poslovila od svojih otrok, ki bi ne razumeli njenega jezika?

Kako naj bi mirno počivala v zemlji, po kateri bi odmeval težki korak tujca-gospodarja?

Ne, slovenska žena na Koroškem ne more drugače, nego ostati zvesta svojemu rodu, sama sebi.

Koroške Slovenke! Vsa Slovenija gleda v tej veliki uri zaupno na Vas! Potomke Miklove Zale, ve ne boste osramotile tega svetlega imena in boste 10. oktobra odločile zmago svoje jugoslovenske domovine! Niti ena zelena glasovnica ne bo prišla cela iz ženskih rok, ampak bele! Tako bo bela in čista ostala tudi Vaša čast in bo za večno ohranjen svetel spomin Miklove Zale!

Koroške Slovenke, mi vsi gledamo na Vas — zgodovina 10. oktobra je v Vaših rokah!

Nameravan nemški upad v plebiscitno ozemlje.

Borovlje, 6. oktobra. Predvčeršnjim se je vršil v Beljaku shod Nemcev, na katerem je dr. Angerer pozivljaval navzoče, da vstopijo v »Heimwehr«. Po verodostojnih poročilih iz Celovca so Nemci nabrali več tisoč ljudi, ki jih hočejo vreči v plebiscitno ozemlje najkasneje v petek. Ko so naše oblasti za to izvedele, so izvršile v Rožku hišno preiskavo, in sicer v gostilni Seidl, kjer se je zbirala nemška družal. Pri preiskavi se je dognalo, da imajo vsi navzoči — 21 po številu — vidirane izkaznice od laškega zastopnika v plebiscitni komisiji, in sicer veljavne do 15. oktobra. Našlo se je tudi več orožja, skritega v senu.

Danes švigajo po Rožni dolini nemško-avstrijski avtomobili posebne vojaške konstrukcije. V Rožeku sedi v »Heimwehr« znani dr. Veidsberger, ki so ga videli pred dnevi s puško hoditi okrog, nemško-avstrijski stotnik Egelseher, več učiteljev, inženirjev in študentov. Naša delegacija je o vseh teh dogodkih dobro poučena, vendar pa pogrešamo pri nji dovoljne energije.

Nemci nameravajo v petek na celi črti začeti s požigi. Njihov namen je, s požigi in uboji preprečiti plebiscit. To njihovo nakano olajšuje okolnost, da se na demarkacijski črti premalo pazi na prehod raznih slumljivih elementov.

Socialisti so včeraj napačili v Celovcu slovenskega železničarja. Bili bi ga ubili, da ga ni rešila jugoslovnska delegacija.

Danes so v Celovcu aretirali več slovenskih uradnikov, ki so prišli iz Velikoveca v Celovec po uradnih poslih.

Najbolj divji elementi med Heimwehrovci, ki z največjo sovražnostjo nastopajo proti Slovincem, so nemško-avstrijski socialisti in komunisti.

Vendar je v kljub vsemu terorju razpoloženje slovenskega ljudstva sijajno; navdušenje naših ljudi je velikansko. Koderkoli se pojavi slovenski avtomobil z zastavo, ga slovenski kmetje, kmetice in delavci od blizu in daleč iskreno pozdravljajo. Pri tem razpoloženju našega ljudstva bi jugoslovnski delegaciji pač ne bilo težko pokazati več energije.

Sijajno razpoloženje Slovencev v velikouškem okraju.

Velikovec, 6. oktobra. Bližina plebiscita se na deželi in tukaj v trgu živo čuti. V Velikovcu je danes tržni dan, ulice so polne ljudstva. Na trgu je nastlano raznih agitacijskih letakov, pisani nemški plakati so obešeni na vrvicah, razpeti preko cest. Na trgu se živahno razpravlja v posameznih skupinah, tu in tam nastajajo male besedne praske med nemčurji in Slovinci. Iz Celovca se že ves čas neprestano dovažajo na tovornih avtomobilih Nemci, ki očitvno prihajajo sem, da organizirajo pretepe in strahujejo naše volivce. Mir se ni doslej nikjer kalil in obstoji upravičeno upanje, da

se bo ohranil tudi nadalje.

Razpoloženje med Slovinci je sijajno. Samozavest naših volivcev se dviga vidoma, od dne do dne, skoraj od ure do ure. Nemčurjev se polasča prepričanje, da je glasovanje zanje izgubljeno, pogum jim pada, med njimi se je začela desorganizacija. Nasprotno pa raste število onih, ki so spoznali, da je stvar za Nemce brezupna, in ki so se odločili, da glasujejo z nami, vedno bolj in bolj. Že danes ni več dvoma, kakšen bo rezultat nedeljskega glasovanja. Volivna agitacija je na obeh straneh dosegla višek.

Vstanite, Korošci!

Vstanite, Korošci, vzdignite rokó, pa dajte nemčurjem enó za uho.

Krog vas se sitnarijo, Ko cigan krog deklet, a vi ste štemani, jih noč' te imet'.

Pokažite slepcem, kje Nemčija leži, tam gori so Nemci, pri nas jih pa ni!

Nemškutar ti pravi: »Zelena glasuj!« a misli si v glavi: »Oblec' me, obuj!«

Ves Dunaj pojedel bo kruh tvoj in gnjat, ti bodeš pa gledal in moral molčat'.

W čem obstoja avstrijsko bogastvo?

Ali je v Nemški Avstriji bogastvo na pšenici, koruzi in krompirju?

Ni ga. Avstrija živi od amerikske pšenice, jugoslovnske koroze in gališkega krompirja.

Ali je v Nemški Avstriji bogastvo na goveji živini in prašičih?

Ni ga. Avstrija živi od amerikskega mesa in jugoslovnske masti.

Ali ima Nemška Avstrija izobilje na sladkorju?

Nima ga. Avstrija potrebuje 12.600 vagonov sladkorja na leto, pridelava ga pa le 500 vagonov. Avstrijsko ljudstvo sladi kavo s češkim sladkorjem.

Ali ima Nemška Avstrija promogope?

Nima jih. Avstrijsko ljudstvo se greje s češkim ogljem, avstrijske tovarne žive od češkega premoga.

Ali ima Nemška Avstrija izobilje na oblačilih in perilu?

Nima ga. Avstrijsko prebivalstvo nosi italijanske nogavice in češke obleke.

Ali je v Nemški Avstriji bogastvo na tobaku?

Ni ga. Avstrijski in koroški agitatorji kade jugoslovnski tobak.

V čem obstoji tedaj avstrijsko bogastvo?

Nemško-avstrijsko bogastvo obstoja v papirju in v žveplenkah.

Ali bcdete glasovali za to razcapano državo?

Ne bomo. Žveplenke in papir naj si obdrži Nemška Avstrija, mi pa gremo v Jugoslavijo.

Nemške sleparije.

LDU Velikovec, 6. oktobra. Da bi v zadnjem trenutku izpremenili ugodni izid plebiscita, so vprizorili Nemci tole zvijačo: Priglasili so v začetku na tisoče takih glasovalcev, ki se dne 1. jan. 1919 niso nahajali niti v pasu B, še manj pa v pasu A. Večino teh glasovalcev so Nemci na občinskih komisijah najprej sami zavrgli, potem pa so se obrnili na plebiscitno komisijo s trditvijo, da bi ti priglasenci izgubili možnost pritožbe, ker so preoddaljeni, da bi se mogli pravočasno obvestiti. Res so dosegli, da so dobili nemški zastopniki pri distriktnih svetih dovoljenje, da predložijo lahko sami prizive za vse te odsotne brez vsakih informacij, brez pooblastila in brez avtentičnih dokumentov. Da to izvedejo, se je njim na ljubo celo podaljšal prvotni reklamacijski rok za 4 dni. Pri dosedanji praksi distriktnih komisij, ki zavračajo uradna potrdila naših uradov, priznavajo pa pri nasprotnikih celo privatna od nasprotnikov sestavljena priporočila, je jasno, da bo na ta goljufiv način prišlo več tisoč neupravičenih glasovalcev v imenik, ne da bi slovenska stranka do 9. oktobra sploh izvedela, koliko in katere osebe se bodo na ta način vpisale v volilni imenik.

Korošci! Ne dajte se ostrašiti! Mi vemo, da bomo zmagali!

Kaj boš storil, če glasuješ za Avstrijo.

Če glasuješ za Avstrijo, boš postal v kratkem podložnik nemške države. Zakaj Avstrija se bo kmalu združila z Nemčijo. Tako boš prišel v državo, ki je najbolj obdolžena, najbolj ponižana, najbolj pokončana država tega sveta. Da boš vedel, kakšni strahoviti in grozni davki te čakajo, beri nastopno poročilo nemških listov iz Berlina. Če veš, kje imaš glavo in če znaš prešteti prste na svoji roki, sprevidiš brž, da je treba 10. oktobra strgati prav tiho zeleno glasovnico. Kdor tega ne stori, je tepec in dokle rbo živ, ga bo oblivala zelena jeza.

Die deutschen Reichsschulden von 1870 bis 1920.	
1870	485 601 300 Mk
1875	120 323 000 Mk
1880	377 526 600 Mk
1885	551 209 700 Mk
1890	1240 908 800 Mk
1895	2201 237 800 Mk
1900	2 418 517 700 Mk
1905	3 323 500 000 Mk
1910	5 016 633 500 Mk
1912	4 922 242 000 Mk
1914	5 157 897 600 Mk
1915	12 635 760 900 Mk
1916	56 421 360 700 Mk
1918	102 997 974 200 Mk
1920	283 700 000 000 Mk

Somišljeniki, pozor!

Z dežele nam poročajo, da so liberalci izdali tiskan poziv nekaterim županom z natančnim navodilom, da naj izpuščajo naše somišljenike in kako naj vtihotaplajo nasprotnike v volilni imenik. To je poziv na očitno volivno sleparstvo. Somišljeniki, pozor! Sedaj se morate tembolj potruditi, da natančno pregledate volivne imenike.

Razdelitev nemških veleposestev med koroške kmete.

Belgrad, 6. oktobra. Ministrski svet se je bavil v včerajšnji seji z vprašanjem agrarne reforme na Koroškem. Ko se je namreč vsled sklepa ententne komisije odpravilo agrarno nadzorstvo na Koroškem, so nemški upravitelji zopet začeli s skrajnim terorjem. Tako se je n. pr. »Forstmeister« v Borovljah Artur Raymer branil plačati že obljubljene predume gozdarskim delavcem ter je poklical nazaj nemške gozdarje. Ker pa slovenski delavci o nemških gozdarjih nočejo ničesar slišati, zahteva Raymer od naše oblasti žendarmersko asistenco. Slični teror izvaja tudi nemški baron Helldorf.

Ko je ministrski svet v Belgradu izvedel za ta nasilstva, je sklenil v včerajšnji seji, da se imajo takoj po plebiscitu upostaviti okrožni agrarni uradi, kateri imajo razdeliti zemljo in gozdove med slovensko prebivalstvo in nakazati drva kmetškemu ljudstvu. Gozdni delavci se bodo spremenili v samostojne kmete.

Pristranost plebiscitne komisije.

Borovlje, 6. oktobra. Plebiscitna komisija dela pod pritiskom italijanskega zastopnika očitne pristranosti. Tako sprejema reklamacije Nemcev, kateri nimajo glasovalne pravice. Tako je prisodila n. pr. glasovalno pravico celovškemu uradniku, ki služi v Celovcu že 30 let, a ni bil nikdar v coni A. Italijan reklamira, angleški predsednik potrjuje.

Nemci hočejo izvajati teror pri plebiscitu.

Borovlje, 6. oktobra. Predvčeršnjim se je vršila v Celovcu seja »Heimatsdienst«. Sklepalo se je o tem, kako bodo nemške čete tik pred plebiscitom zasedle vse občine in terorizirale naše prebivalstvo.

Borovlje, 6. oktobra. Ravnokar smo prejeli telefonsko poročilo, da se je v Rožno dolino odpeljalo četvero avtomobilov, napolnjenih z oboroženimi Nemci, ki štejejo približno 500 ljudi.

Blago iz Avstrije se lahko zapleni.

Celovec, 6. oktobra. Plebiscitna komisija je sklenila, da jugoslovnska uprava lahko zapleni blago, katero pride iz Nemške Avstrije. To se je sklenilo izključno na inicijativo naših ljudi. Ko so namreč v nedeljo Nemci v avtomobilih pripeljali blago v Rožek in v Bistrico, sta tamkajšnja občinska predstojnika izjavila, da je aprovizacija njuna stvar in sta blago zaplenila ter razdelila med reveže.

Kaltenegger odpoklican

Celovec, 6. oktobra. V včerajšnji seji plebiscitne komisije se je odpoklicel nemški zastopnik v Rožeku, znani Kaltenegger, ker je razdal nemške letake in je v Rožeku organiziral bando bivših »volkswehrovcev«, katere je vozil oborožene v avtomobilih seboj. Pripeljal se je s »volkswehrovci«, oboroženimi s palicami, koli, bikovkami, tudi v Bistrico v Rožu. Naši ljudje so odločno nastopili in jih zapodili v beg. Vsled teh dejanj je bila ententina komisija prisiljena, da Kalteneggerja odpokliče.

„Zdaj vem, kako ti hudiči delajo.“

Borovlje, 6. oktobra. Neki nemškutar iz Kotmare vesi je bil včeraj v Celovcu pri »Heimatsdienstu«, da mu nakažejo blago. Slišal je pri tem, kako so gospodje posvetovali, ali bi mu nakazali blaga ali ne. Slišal je sledeče besede: »Po plebiscitu bodo morali Slovinci plačati itak trikrat vse nazaj.« Nato se je nemškutar vrnil domov in izjavil: »Zdaj bom pa glasoval za Jugoslavijo. Zdaj vem, kako ti hudiči delajo.«

Preberite in dajte naprej svojim znancem!

Somišljeniki, na delo!

Zaupniki, pregledajte, če so vsi naši somišljeniki-volivci vpisani. Če niso vpisani, morate takoj z reklamacijo zahtevati, da jih vpišejo. Za vsakega izpuščenega volivca je treba pri županstvu vložiti posebno reklamacijo.

Gotovo je mnogo nasprotnikov neopravičeno vpisanih. Poskrbite takoj, da bodo iz imenikov črtani.

Vlagajte takoj pravilno opremljene reklamacije. Obrazce vam je tajništvo S. L. S. doposlalo.

Sedaj je najvažnejše volivno delo, da uredite volivne imenike.

Volivni imeniki so razpoloženi pri občinskih uradih.

Zaupnike v vseh občinah pozivamo, da posveto vso skrb popravijo volivnih imenikov. Noben naš somišljenik ne sme vsled volivnega imenika izgubiti volivne pravice, noben nasprotnik ne sme neopravičeno voliti!

Volivni odbor S. L. S.

Ljubezen in soproštvo.

Vetrinje, 5. okt. 1920.

Sv. Janez, največji apostol medsebojne krščanske ljubezni, ni jenjal do smrti oznanjevati globokega temelja krščanstva — ljubezni do bližnjega. V visoki starosti, ko ni mogel več oznanjevati blagovesti Gospodove, je ponavljal le še venomer: »Otročiči, ljubite se med seboj!«

Zakaj omenjam to? — Zato, da tukaj še enkrat, preden bo korčno odločena usoda našega naroda na Koroškem, pred vso javnostjo in vnovič pribijem, da ga ni besnejšega sovraštva na svetu, od onega, koje netljuje Nemci proti Slovincem.

Predvsem pa zato, ker baš ona stran, ki bi morala biti najbolj prepojena z načeli krščanske ljubezni, — s svojim strastnim in besnim sovraštvom do vsega, kar diši po Slovenstvu, če že ne prekaša, pa vsaj dosega Nemške nacionalce. Slednjim jaz niti ne zamerim: Ali njih dejanja med svetovno vojno po Srbiji, Bosni in Hercegovini, njihove bestialne krvoločnosti ne govore dovolj glasno, da tu nimamo opraviti z narodnom kulturo, ampak z najkrvoločnejšimi zverinami? Trde so te besede, a opravičene, ki naj treskajo tudi po nespokornih glavah krščanskih socialcev in njih voditeljev. Da pa se te moje besede ne bodo zdele komu pretrde, naj omenim le toliko, da imamo v rokah avtentične dokaze, na kak bestialen način hočejo Nemci izvajati »svobodno« izražanje ljudske volje — plebiscit natančno po njihovem receptu: Und willst du nicht mein Bruder sein, dann hau' ich dir den Schädel ein. — Dobesedno namreč. Prvič organizirajo svoje tolpe, znane banditske bande, popolnoma oborožene in disciplinirane stotnije in bataljone, tako v žrelcu, Vetrinju in drugje. Poleg vojaškega orožja in samokresov, bikovih žil i. dr., pa imajo pripravljenih na tisoče debelih, na koncu z žebelji in železjem močno okovanih palic, v obliki naših cepcev, s kojimi hočejo biti na dan plebiscita po glavah Slovincem. Ne bi mogel verjeti, da je kaj takega pri tem »Kultur(?) und Herrenvolk« sploh mogoče. Toda sam sem videl zadostno število takega konfisciranega orožja, v kojem se v resnici zrcali vsa visoka kultura tega ogabnega in ošabnega naroda. To je tista ljubezen, ki bi jo Nemec izkazoval t. l. časa slovenskemu prebivalstvu na Koroškem, dokler bi ne spravi s sveta zadnjega Slovence, če ne drugače, pa z ubojem. In ta Nemec si drzne danes nam očitati, da izvajamo mi terorizem, ker res nismo taki teliki, da bi jim šli pod njihovo krvavo orožje s sklonjeno glavo. Ne in ne!

Kvišku srca — kvišku glave, ker sinovi majke Slave gremo danes v sveti boj braniti dom in narod svoj: z belimi glasovnicami!

To velja za nas, — Kar napišem dalje — še enkrat — četudi že petič! — naj gre na naslov onih, ki so prevzeli nalogo in s to tudi proklete dolžnost, da izvedejo plebiscit pošteno, brez omejevanja osebne svobode; ki imajo torej pred celim kulturnim svetom odgovornost za to, da preprečijo nameravane poboje divjaškega naroda.

Dovolite, gospodje Angleži, da Vas naravnost vprašam: Ali ste že sploh kaj storili, da se zajamči svoboda glasovanja in pa — varnost življenja našim ljudem? Sodeč po dejanjih, bi človek dejal, da tega niti nečete storiti! Da ste o vsem točno poučeni, je jasno. Kaj pa ste drugega storili, nego nekaj papirnatih, z buckami prepetih sklepov? Človek mora biti vsekako prepričan, da dajete potuho tistemu narodu, kojega strupene pline ste požirali na francoskih bojnih poljanah; tistemu narodu, ki je klal in moril na način, ki ga pozna le on; ki je klal otroke in starce Vaših lastnih zaveznikov — Srbov; tistemu narodu, ki je še danes hripav od kričanja: »Gott strafe England!« — Če Vam to moram povedati danes že petič, to res ni moja, ampak je Vaša krivda. — Gospodje Angleži, ura je odbila — enaist;

dvanajsta se bliža; ali ne bo potem prepozno?

Vemo vsi, tudi Vi veste, kdo je glavni intrigant, ki dela na to, da se prepreči plebiscit. Nas bi bilo sicer sram, pajdajiti se s cirkušimi junaki in pretepači, kakor je znani pliberski junak Navarini. Od Vas je odvisno, če in ali se začnete umikati taki dvomljivi družbi bontona, kakor so v bratskem objemu združeni bestialni Nemci in zahrbtni Italijani.

Nekoč sem gledal v ljubljanskem gledališču, kako je pri lepi sceni veličastno lezla luna po kulisi navzgor. Navzdol se ji to ni tako posrečilo: nekaj se je zadaj utrgalo — in štrbunk, bila je luna na tleh. To luno bi namreč jaz rád primerjal s savjsko zvezdo. Zaljubljenemu paru — Nemcu in Italijanu, leze luna gori (dneva ne ljubijo ti junaki! — solnce resnice in pravice jim jemlje vid); ampak utrgala se bo luna in oba naroda bo zadela baš na glavo! **To bo pokazal 10. oktober.**

Ali bo res tekla kri? Predzadnji dan je, da se to prepreči. In prepreči se lahko, če hoče to danes še vsegamočno zastopnik Velike Britanije, ki naj končno že vendar sprevidi, kakšnega gada goji na svojih prsih, ki mu bo po nekaj dneh zopet sikal s svojim strupom: »Gott strafe England!« —

Torej: Caveant consules!
Stat nominis umbra.

Laži, ki jih bodo Nemci širili v soboto.

Celovec, 6. oktobra. Nemci bodo v petek ali soboto objavili lažnjive telegrame, ki bodo sledeče vsebine:

V Ljubljani in Belgradu je izbruhnila boljševiška revolucija. Regent Aleksander odstavljen, zbežal je preko meje.

Italijanska armada je prekorčila demarkacijsko črto pri Logatcu in koraka proti Ljubljani.

Razpoloženje na Koroškem izvrstno. — Število volivcev raste.

Celovec, 6. oktobra. Razpoloženje med koroškimi volivci je izvrstno. Število volivcev raste dan na dan. V obeh volivnih okrajih, v Velikovcu in Borovljah vlada popoln mir. Reklamacije so danes končane.

Nemci nameravajo zadnja dva dni iz cone B vreči v cono A okoli 300 svojih ljudi od takozvanih »Arbeiterbataillon-ov«, potem neko »Bürgerwehr« in graške študente, da izvajajo teror.

Od naše strani je vse preskrbljeno, da se ta nakana radikalno prepreči.

Deseti oktober.

Vsa Koroška zdaj je bela, Nemci so zeleni vsi, ker je bilo duš premalo zdaj tak' strašno jih jezi.

D'narce vse so razmetali, zdaj pa morajo na pot, in nemčur se je obesil kakor Juda Iškarijot.

Novce je prejel za dušo, dal jo je za »Oesterreich«, pa še veje zanj'ga nima, vzela jo je »Deutsches Reich«.

Belim pa je solnce vstalo, posijalo vsepovsod, In Slovincem delo: »Zdravo!« a nemčurjem: »Srečno pot!«

Razna poročila.

Nemiri na Irskem.

LDU London, 6. oktobra. (Brezlično.) Iz Roscommona javljajo, da je odredila angleško-irska policija obširne represalije, pri čemer so razrušili nekaj poslopj. Včeraj so oborožene tolpe napadle policijsko šolo pri Skibbereenu. Odnegli so orožje, poslopje pa zapalili.

LDU London, 6. oktobra. (Brezlično.) Policija je zajela sinfajnovsko okrožno sodišče v North Meathu. Policija je vdrla v poslopje v trenutku, ko so člani sodišča zborovali. Člane je policija aretirala, akte pa so zaplenili.

Boji na severu.

LDU Moskva, 6. oktobra. (DKU) Frontno poročilo od 5. t. m.: Pri Molodeču smo zavzeli nove pozicije. Pri Novo Grodu-Wolinjskem prodiramo z uspehom proti reki Sluczu. Zasedli smo Ličew ter Derašno. Sedaj se bojujemo 20 vrst južno-zapadno od Derašnje. Na južni fronti smo razpršili sovražno predstražo pri mestu Berislawu. Naše sprednje čete so zasedle Mariupol.

Predsedniške volitve v Ameriki.

LDU Washington, 6. oktobra. (Brezlično.) Volitve predsednika so določene na dan 2. novembra. Največ upanja za izvolitev ima republikanski kandidat Harding.

Koroški ba tarji in kajzarji! Vez te v nedeljo iz svoje dežele vse nemške grofe, barone in kneze, ki drže Vašo po. radano in peropano zemljo v svojih rokah!

Dnevne novice.

— Ob obletnici dr. Krekove smrti vabi S. K. S. Z. k maši zadušnici, ki se bere v soboto, 9. t. m., zjutraj ob pol 7. uri v frančiškanski cerkvi. — Odbor S. K. S. Z.

— G. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bon. Jeglič se je odpeljal včeraj zjutraj po uradnih opravkih v Belgrad.

— Poročil se je dne 4. t. m. posestnik Anton Simonič z Marijo roj. Kolar v Ljubljani.

— Trimesečni tečaj za gozdarske čuvaje v Kostanjevici. V mesecih: julij, avgust in september l. l. se je vršil pri tukajšnjem kr. gozdarskem in domenskem oskrbništvu trimesečni tečaj za gozdne čuvaje. Prsilcev se je prijavilo 32, od teh pa sprejelo radi pomanjkanja prostorov 16. Pri končnem izpitu, dne 30. septembra se je dosegel sledeči uspeh: Izpit s prav dobrim uspehom jih je napravilo 5, z dobrim 8 in z zadostnim 3. Ker je velike važnosti za naše ljudstvo, da se pouči v vseh panogah gozdno gospodarske stroke, bi bilo želeli, da se udeležijo tečaja v prih. letu tudi mladi posestniki, kajti splošno se opaža, da se z gozdovi, s krasoto in bogastvom naše domovine preveč površno gospodarji in zato nastane ona pogubonosa tendenca — in to tudi že v visokih krogih — večnega pustošenja.

— Poskušne prakse podčastnikov. Minister za vojsko in mornarico je glede poskušne prakse podčastnikov, ki služijo neprestano 12 let v vojski in ki imajo pravico do civilne službe, odredil nastopno: I. Vsi podčastniki bivše avstro-ogrške vojske, ki so se 1. avgusta 1919 prijavili pri edinicah ali drugih vojskih organizacijah, se smatrajo kot sprejeti v našo vojsko. Za vse te

podčastnike veija zakon o ustrojstvu vojske kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovincem. V členu 24. zakona o ustrojstvu vojske je določeno, kako civilno službo morejo dobiti podčastniki, ki služijo neprestano 12 let v vojski. Za vsakega podčastnika, ki želi dobiti civilno službo, odobri vojno ministrstvo na prošnjo šestmesečno prakso, a po končani praksi mu izda potrdilo. Za vsak primer odobritve prakse, izposluje vojno ministrstvo predhodno dovolitev prakse od onega ministrstva, v čigar področje spada dotična služba, v katero hoče podčastnik vstopiti. 2, po členu 24. zakona o ustrojstvu vojske podčastniki ne smejo prakticirati brez dovoljenja vojnega ministrstva. V tem primeru mu ministrstvo tudi ne izda potrdila o končani praksi. Ministrstvo odobri prakso samo za one stroke, ki so določene v členu 24. zakona o ustrojstvu vojske.

— V litijškem šolskem okraju manjka več nadomestnih učnih moči. P. n. gg. učitelji, ki žele kako suplentsko mesto, naj se takoj zglase pri litijškem okr. šolskem svetu.

— Stalni učiteljski službi sta razpisani v Stični (10. oktobra) in v St. Lambertu (25. oktobra), šolski okraj Litija.

— Tihotapstvo z zdravili. Vemo iz zanesljivega vira, da se je močno razvilo tihotapstvo z zdravili iz Trsta. Osnovala se je celo večja družba v ta namen, da spravljaja laška zdravila v našo državo, posebno seve v Slovenijo in pri tem »služi« ogromne dobičke. Škoda je dvojna, neprimerno podražanje zdravil in pa slaba kakovost. Znano je, namreč, da Italija sama ne proizvaja zdravil v znatni množini, pač pa jih sama uvaža in kvari. Opozarjamo na to deistvo (vtihotapljanje manj vrednih laških zdravil) prizadete kroge, predvsem zdravstveno oblast.

— Poizkušen samomor v Vevčah. Zidar v vevški papirnici Vinko Zajko, doma v okolici Ptujja, 29 let star, se je ustrajal s samomorilnim namenom v prsa in se smrtonovarno ranil. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— S skednja je padel in se nevarno poškodoval 12 letni Martin Gradišar iz Drage št. 19.

— Nesreča na žagi. S cirkularno žago se je urezal v desno roko na Jesenicah 53-letni žagar Janko Čuden.

— Čevlje kupujte od domače tvornice Peter Kozina & Ko, založna Ljubljana, Breč. Znižane cene. Pri naročilu se izvolite sklicevati na oglas v »Slovenec«.

Nemčur in Juda Iškarijot.

Bliža se usodni dan, nemčur je zmešan in bolan.

Okrog se klati vse noči, da duš si v mreže nalovi.

Korošec ve, da to je vrag, vsakdo postavi ga čez prag

Ko sam se joče in sedi, ga nova misel sprleleti.

Povpraša, kjer je Iškarijot, pozdravi ga: »O, fitigot!

Oh, slabi časi so za nas, vsakdo spozna že naš obraz

Korošec je postal Slovan, on noče teme, hoče dan!

Ti, ki Krista si izdal, boš že iz te zagate znal.»

Iškarijot ne reče nič, z verig spustil ga je hudič.

Nato počasi govori: »Res, to sitne so reči.

Kolega moj, denarja daj, Kaj zastonj se trudim naj?

Koroške duše drage so, še dražje moje srage so.»

Nemčur pomane si roke: »Denarja dosti bo, se vé.

Za vsako dušo en kvintal denarja ti bo Dunaj dal.»

A Juda misli, dé tako: »Vprašanje eno — pa naj bo

Bo-li srebro, bo-li papir? Za nič me ne spusti hudič.»

Nemčurju vstali so lasje: »Papirnat je denar, se vé.

Celó najslabši je denar, a tu gre za peklensko stvar.»

»Kaj?« Juda zarohni, »za cunjje naj se kdo poti?

Raje v dnu pekla se žgem, to povej Nemčurjem vsem!«

In spet nazaj v dno pekla gre Nemčur pa puli si lasé.

Agrarna reforma in Pučka stranka.

»Slov. Narod« je prinesel pred kratkim notico o stališču Hrvatske pučke stranke do agrarne reforme, seveda ne morebiti na podlagi kakega glasila Pučke stranke, kake izjave političnih organizacij te stranke ali celo na podlagi kakega konkretnega dejstva; ne, on se informira o posestrimi SLS po »Neue Züricher Zeitung«. In tam je stalo nastopno:

»Ker razpolaga hrvatska duhovščina z velikim številom veleposestev, neče stranka seveda nič slišati o kaki agrarni reformi in upa, da se izogne agrarni reformi v federalistični državi. Zato stremi za decentralizacijo ne le v upravi, ampak tudi v zakonodaji.«

No, sedaj smo pa izvedeli, kje tiči vzrok, zakaj je Pučka stranka proti centralizmu; agrarne reforme se boji! In sicer se, je boji zaradi cerkvenih veleposestev.

V resnici je stvar čisto drugačna: Pučka stranka na Hrvaškem, v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji žanje prav radi tega obilne uspehe, ker stoji glede agrarne reforme na najradikalnejšem stališču. V njenih vrstah se sicer ne zbira vsa duhovščina — glavno delo sloni sedaj na lajkah — pač pa tista duhovščina, ki je prožeta s Krekovimi idejami. Krek pa glede socialnega in demokratičnega mišljenja ni zastajal za nikomer. Stališče episkopata tu stranke nič ne ovira, ker so se jugoslovanski škofje izjavili na svoji prvi konferenci v svobodni Jugoslaviji za razdelitev cerkvenih veleposestev med tiste kmete, ki nimajo lastne zemlje ali je imajo premalo, proti primerni odškodnini.

Seveda ne stoji vsi veleposestniki na našem jugu na istem stališču. Letošnje poletje ste izšli tozadevno dve tiskovini, ki zagovarjata koristi veleposestnikov, dasi se seveda direktno ne ustaviata vsaki agrarni reformi, ker bi bilo to itak zaman. Prvo knjigo je izdalo »Udruženje Zemljoposjednika u Sarajevu pod naslovom »Obezpravljeni« (Štamparija A. Kajona u Sarajevu. Cena 6 K, s poštnino 6 K 50 vin.), ki nam slika podrobno sedanje lastniške razmere v Bosni. Veleposestniki iz ostalih krajev Jugoslavije (razen iz Slovenije), ki imajo nad 200.000 katastralnih oralov rodovitne zemlje, so pa poslali članom narodnega predstavništva obširno tiskano tozadevno spomenico, ki jo je podpisal grof Eltz, grof Khuen, grof Norman, dva grofa Jankovich, grof Pejacsevich, grof Drašković i. dr.

Istočasno pa je pričelo časopisje Pučke stranke objavljati izvrstne članke za temeljito agrarno reformo. Od teh je posebno zanimiv uvodnik, ki ga je objavila sarajevska »Jugoslavija« dne 31. avgusta t. l. V tem članku so tako tehtni razlogi za energično izvedbo agrarne reforme, da je vredno, da tukaj vsaj nekaj stavkov iz omenjenega članka dobesedno ponovimo:

»Posedovati zemljo in jo dati kmetom, da jo obdelujejo, pomeni kopiciti v svoj žep tuj krvavi zaslužek, živeti na tuji račun. Če je pogoj za kulturo delo, tedaj so vsi oni, ki izrabljajo tuje delo, antikulturalni in antisocialni elementi. Fevdalizem postane s tega stališča nemoralen in zato ga je treba odstraniti iz vsake države, ki hoče biti pravična...«

Tisti, ki so imeli doslej najmanj koristi od domovine, so morali zanjo največ žrtvovati v bojnih vrstah, dočim so se naši fevdalci in kapitalisti skrivali po bolniških, poštnih, avtomobilskih, taboriščnih, liferantskih in drugih službah.

Pravično je, da vsaj sedaj po vojni zvale na te ljudi prva (največja) državna bremena. Kakor so izgubljali naši široki sloji naroda med vojsko svojo moč in svoje življenje, tako naj sedaj, ko je mir, položje fevdalci in kapitalisti svoj denar, kar ga imajo odveč, in svoje nepravilno pridobljeno imetje... Zato je potrebno, da se brez odloga odvzame zemlja vsem, ki je ne obdelujejo, t. j. fevdalcem. Fevdalcem se mora zato osigurati eksistenca, pa magari da se to osiguranje izvede tudi v obliki odškodnine. Toda višina te odškodnine ne sme iti dalje nego to določajo načela splošne socialne pravičnosti. Kajti blagostanje naše zemlje je plačano z delom in žrtvami vsega jugoslovanskega naroda. Kdor hoče to blagostanje uživati, naj bo delavec z rokami ali delavec z umom.*

Mi nimamo k temu dostaviti ničesar drugega razen to, da stoji SLS na istem stališču. Njeno stališče glede agrarne reforme je točno fiksalir v svojih resolucijah shod zaupnikov dne 7. aprila t. l. (»Politični katekizem« str. 93 in 94 dalje str. 47 in str. 41, kjer se konstatira izrecno, da naj se izvede agrarna reforma enako pri vseh veleposestvih, najsi bodo v rokah svetnih ali cerkvenih veleposestnikov).

Bodočnost bo pokazala, kdo bo energičneje izvajal agrarno reformo, Ljudska stranka ali demokraci.

Korošci! Ce zmaga Avstrija, boste ostali brez duhovnikov in verske tolažbe!

Ljubljanske novice.

Somišljeniki S. L. S. v Ljubljani!

Volitve v konstituanto so razpisane in volivni imeniki razgrajeni. Da moremo izvesti reklamacije, prosimo vse volivce SLS v Ljubljani, h kateri spada tudi Spodnja šiška, naj v pogledajo volivne imenike, kateri so razpoloženi vsaki dan od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne in od 3. ure popoldne do 9. ure zvečer v čitalnici Jugoslovanske tiskarne, III. nadstropje.

Vsak volivec, somišljenik SLS je dolžan, da se v navedenem času zgleda, da se bo izposloval njegov vpis v volivni imenik, če je mogoče izpuščen!

Volilni odbor SLS za Ljubljano.

Ij Poročil se je gospod Alojzij Adamič, računski oficijal zdravstvenega odseka z gđc. Franjo Eržen iz Ljubljane.

Ij Društvo ljubiteljev poljskega naroda priredi tudi letos tečaj za učenje poljskega jezika. Poljski narod je po številu drugi izmed slovanskih narodov, po kulturi pa zavzema med njimi eno izmed prvih mest. Razgovor o otvoritvi kurza se bo vršil v petek, dne 8. oktobra ob 6. uri zvečer na realni gimnaziji na Poljanah, I. nadstropje. Vabimo člane društva, pa tudi nečlane, zlasti dijaštvo, da se udeležijo kurza v čim večjem številu.

Ij Protestni shod gospodarskih korporacij proti nadmernim novim davčnim bremenom se vrši danes v četrtek, dne 7. oktobra 1920 ob 2. uri popoldne v dvorani Mestnega doma. Podpisane organizacije vabijo vse svoje člane k čim najobilnejši udeležbi. V znak protesta naj ostanejo trgovine in lokali med shodom po možnosti zaprti. — Trgovska in obrtniška zbornica. — Zveza industrijcev. — Zveza trgovskih gremijev in zadrug. — Zveza obrtnih zadrug. — Gostilničarska zveza.

Ij Društvo državne varnostne straže ter detektivov, policijskih uradnikov in pisarniških pomožnih moči za Slovenijo s sedežem v Ljubljani je priredilo dne 8. oktobra 1920 v veliki dvorani Uniona prvo društveno prireditev, katera je nad vse pričakovanje krasno uspela. Udeležili so se prireditve predstavitelji vseh najvišjih državnih in vojaških oblasti, mestnega magistrata ter polnoštevilni častniški zbor, profesorji itd. ter mnogobrojno občinstvo. Društvo se tem potom iskreno zahvaljuje vsem obiskovalcem prireditve, kateri so z svojo navzočnostjo pripomogli k prelepu uspehu, kakor tudi vsem darovalcem, ki so z darovi in prispevki pripomogli k ustanovitvi podpornega sklada za onemoglo varnostne organe ter njihovih vdov in sirot.

Ij Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 26. sept. do 2. oktobra 1920. Število: novorojencev 19, umrlih 24. Od umrlih je domačinov 14, tujcev 10. Umrli so za: grižo 4 (vmes 1 tujec), jetiko 2 (oba tujca), vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 15, za pljučnico 1. Za nalezljivimi boleznimi so oboleli in sicer: za tifuzom 1, za grižo 12 (vmes 3 tujci in 2 vojaka).

Ij Usoda revnega delavca. Za Dioničko družbo se je odpeljalo 14 delavcev v šume na Hrvaškem. Delavcem je bila obljubljena vsa postrežba, prenočišče, hrana itd., ko so pa prišli tja, niso dobili obljubljenega. Delavci so zato večinoma odšli, ne da bi poprijeli za delo. Med drugimi je bil tudi Anton R., ki se je, ker ni imel denarja, od neke postaje blizu Zagreba odpeljal »črno« v Ljubljano, kjer so ga aretirali.

Nemci.

Nemci trgajo podplate, pridno brusijo pete, sladek jezik zdaj imajo, polno je dober srce.

Obljubujejo sladkorja, dali bodo prazen nič, zdaj sladkosti cela morja, potlej pa le grenek bič.

Moder sin je Korotana, ni vam še na glavo pal, zdaj beseda mu je dana, bo le bel o glasoval.

Najnovejša poročila.

DR. KOROŠEC V ZAGREBU.

LDU Zagreb, 6. oktobra. (ZNU.) Včeraj se je mudil tukaj železniški minister dr. Korošec, ki je na zboru zastopnikov ljudske stranke imel govor, v katerem je v glavnem razvil iste misli kakor na sestanku zaupnikov v Ljubljani.

LJUJSKA STRANKA NA DELU.

Sarajevo, 6. oktobra. Danes je bil tukaj sestanek ljudske stranke, na katerega je došlo veliko število pristašev iz vse Bosne. Na sestanku je poročal predsednik hrvatske ljudske stranke Barić o politič-

nem položaju ter o volitvah na Hrvaškem. Temu je sledilo poročilo o volilnem zakonu, o organizaciji, agitaciji in sličnih vprašanjih. Posvetovanje je trajalo ves dan ter so posegali v debato tudi kmetje. Sprejeta je bila resolucija proti povišanju davkov ter za uveljavljenje davka na vojne dobičke. — Jutri bo veliko zborovanje ljudske stranke v Mostaru.

Zagreb, 6. oktobra. Na sestanku pristašev ljudske stranke v Köröszturu v Bački je govornik poslanec dr. Janko Šimrak. Zborovanja se je udeležilo več tisoč volilcev, katerim se je pojasnil program ljudske stranke, ki edina zastopa v naši državi kmetijske koristi. Ljudstvo je z velikim navdušenjem sprejelo program ter so zborovalci soglasno sklenili, da se osnuje ruska narodna ljudska stranka. Z ozirom na to, da je Körösztur središče vseh Rusinov v državi, se je izvolil glavni odbor ruske narodne ljudske stranke, ki ima tamkaj svoj sedež. Na zborovanju so volilci protestirali proti socialistični agitaciji. Po skupščini se je vršilo posvetovanje 30 odbornikov. Mnogo kmetov se je naročilo na časopise ljudske stranke. — Naslednji dan je imel dr. Šimrak zborovanje v Kučuri, kjer živi okoli 3000 Rusinov. Ob tej priliki je dr. Šimrak obrazložil program ruske narodne ljudske stranke ter je bil izvoljen odbor, ki ima nalogo, stopiti v stik z ostalimi odbori omenjene organizacije ter izvršiti vse priprave za volitve. — V somborskem okraju bodo nastopili pri volitvah rusinski kmetje in Šokci skupno ter bodo postavili svojo posebno kandidatno listo. Kmetje so sklenili, da se ne bodo dali zavesti od demokratske in radikalne gospode, kakor tudi ne od socialističnih agitatorjev, ki bi radi pri volitvah prodrli s pomočjo njihovih glasov.

VOLIVNO GIBANJE.

LDU Belgrad, 6. okt. (ZNU) Glavni odbor demokratske stranke je imel sejo, na kateri je bil definitivno določen program in kandidatna lista stranke. Davidović in Drašković bosta bržkone kandidirala samo v Srbiji, toda vsekakor na treh mestih. — Zdi se, da bo vodja republikanske stranke Jaša Prodanović kandidiral na Hrvaškem. Neodvisni so razvili silno agitacijo, ki se pa raztega samo na Dalmacijo. Socialisti posl. Vitomir Korač je odšel na volilno agitacijo v Vojvodino. V Črni gori bodo volitve zelo zanimive. Kakor se pričakuje, bodo tamkaj prišli na površje samo novi ljudje, Daković, ki je eden najuglednejših prvakov v Črni gori, ne bo kandidiral.

LDU Zagreb, 6. oktobra. (ZNU.) »Novosti« poročajo iz Belgrada, da stoji jadransko vprašanje na isti točki kakor včas. Pričakujejo, da bo italijanska vlada uradno določila svoje delegate za pogajanja in da bo z ozirom na to tudi naša vlada uradno določila svoje delegate. V političnih krogih so se razširili glasovi, da bo v primeru, ako določi italijanska vlada za pogajanja Giolittija, odpotoval k razgovoru z italijanskimi delegati poleg dr. Trumbiča Ljuba Davidovič. Če se pa udeleži pogajanj tudi Giolitti, potem se jih bo udeležil tudi Vesnić. O kraju, kjer naj bi se vršila pogajanja, se še ničesar ne ve.

POGAJANJA ZA JADRAN.

LDU Zagreb, 6. oktobra. (ZNU.) »Jutarnji list« poroča iz Belgrada: Jadransko vprašanje stoji na mrtvi točki. Danes dopoldne bi moral italijanski upravnik Galanti sporočiti definitivni odgovor glede mesta in časa pogajanj. Zatem bi se moral sestati ministrski odbor za zunanje stvari, ki bi moral predložiti svoj sklep ministrskemu svetu.

LDU Zagreb, 6. oktobra. (ZNU.) »Riječ« poroča iz Belgrada: V vprašanju obnove pogajanj z Italijo je došlo do ponovnega zastoja ter se zdi, da so se Italijani odločili v zadnjem času, delati nove težkoče, da bi stvar zavlekli. V belgrajskih krogih presojaajo zadevo precej pesimistično.

VOLIVNI PROGRAM RADIKALCEV.

LDU Belgrad, 6. oktobra. (ZNU) Danes je bil objavljen volivni oklic in program, ki ga je odobrila konferenca radikalne stranke v dne 25. in 26. pr. mes. Program vsebuje nastopne točke: Radikalna stranka stoji na stališču krfske deklaracije. Njen program je za edinstvenost države z dinastijo Karagorgjevičev na čelu. V državi mora vladati popolna enakopravnost. Cirilica in latinica sta enakovredni. Edinstvena država naj dobi samo upravne oblasti v gospodarskem, zgodovinskem in etnografskem ozirju. Radikalna stranka ne stavlja vprašanja o problemu dveh zbornic v ustavotvornem gibanju. Volitve se morajo vršiti na podlagi splošne in tajne volivne pravice. Kar se tiče zunanje politike, stoji radikalna stranka na stališču integralnosti in izpolnitve naših nacionalnih aspiracij, kakor tudi obvarovanja priborjenih pridobitev. Radikalna stranka je za prijateljske zveze z dosedanjimi zavezniki in za zaključenje novih zvez ter prijateljstev, ki so v interesu našega narodnega napredka.

UKRAJINCI PORAZILI RUSE.

LDU Dunaj, 6. oktobra. (DKU) Iz Stanišlavova poročajo: Na severni fronti se razvijajo boji z novimi boljševičskimi divizijami. Med Zmerinko in Brajlo so Ukrajinci predrli boljševičsko fronto. Ukrajinska konjenica že deluje za hrbtno sovražnika, ki beži proti Vinici. Doslej je zajela 3000 mož in vplenila 40 strojníc in 48 topov. Vse to je prišlo za boljševike popolnoma nepričakovano. Ukrajinska vlada je v vseh krajih, ki jih je osvobodila boljševikov, odredila mobilizacijo desetih letnikov.

PREMIJJE MED RUSI IN POLJAKI.

LDU Riga, 6. oktobra. (DKU) »Unitad Telegraph« poroča: Z ozirom na to, da se je v vseh važnejših točkah dosegel sporazum, so načelniki mirovnihi delegacij v torek ob 19.40 podpisali protokol, ki določa, naj se do petka podpiše premirje in predhodni mir.

LDU Berlin, 6. oktobra. (DKU) Iz Rige poročajo, da se je v vprašanju ozemelj dosegel sporazum, po katerem se pridržijo stara gališka meja. Litvanska bo ločena od Rusije po koridorju. Poljska je pri pogajanjih dosegla skoro vse, kar je zaželela.

V kakšni reči je Avstrija imenitnejša od Jugoslavije?

Nemška Avstrija je imenitnejša od Jugoslavije po množini papirnatega denarja.

Jugoslavija ima 3 milijarde dinarjev v prometu — Nemška Avstrija do danes 21 milijard kron. Finančni avstrijski državni tajnik je zaprosil od avstrijskega parlamenta za čas do 31. decembra t. l. na novo 3 milijarde kron. vsega skupaj za to leto tedaj 24 milijard.

Jugoslavija s svojimi tremi milijardami ima 13 milijonov prebivalcev. — Nemška Avstrija z 24 milijardami 6 milijonov prebivalcev.

Kdor glasuje z Nemško Avstrijo, glasuje za štirikrat večje dolgove in bremena kakor bi jih nosil v Jugoslaviji.

Komu se v glavi ni zmešalo, ne bo glasoval za Nemško Avstrijo. Raztrgal bo prav naglo zeleno glasovnico in prepuštil milijardne dolgove spufani republiki.

Turistika in sport.

Nogometna tekma. Danes ob 16. uri se vrši na prostoru Ilirije pred državnim kolodvorom nogometna tekma Ilirije rez. Sparta. (lc)

Koroški kmetje! Kdor glasuje za Avstrijo, glasuje za rekvizitijo žita, rompirja, mleka in živine. Volkswahrovci bodo vdrali v Vaše hleve, Vaše štrambe bodo plenili, sadež s polja ropali.

Borza.

LDU Zagreb, 6. oktobra. (ZNU) Devize: Berlin 194—195, Italija 512—515, London 419—425, New York 120—121, Pariz 810—815, Praga 155—164, Svica 2000—0, Dunaj 35.75—36. Valute: Dolarji 120.50—121, avstrijske krone 37 do 37.50, carski rublji 126—130, francoski franki 800—0, napoleonor 417—425, nemške marke 190—200, rumunski leji 224—226, italijanske lire 507—520, turške lire v zlatu 440—465, češkoslovaške krone 170—175.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psibrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi.	Padavina v mm
5./10. 21 h	737.6	14.2	1	oblačno	—
6./10. 7 h	737.9	13.4	1.5	oblačno j.	—
5./10. 14 h	737.5	14.6	2	jasno j.	—

Veliko vinorodno posestvo z hišo v meslu

5 viničarjev z velikimi kletmi, sloviti vlogrudi, poljedelstvom se proda za 2 milijona SHS kron ali se zamenja z jednako vrednim poslojem v Nemški Avstriji. Poizve se Wiener & Komp., Graz, Jungferngasse 1, vogal Herren-gasse (1104 G).

Hiša v Celju na glavni cesti, s takoj lokalom se proda. Naslov: A. Medved, Krcovina 111, Maribor. 4127

Čevlji

TOVARNI

Peter Kozina & Co

Tržič

prodajajo se po znatno znižanih cenah.
Zaloga Ljubljana-Breg
 na debelo in drobno. *Izdelki zajamčeno iz samega najboljšega usnja.*

Prodajalka, starejša moč, se sprejme pri Pregradi, kjer stanujeta Karol in Josipa Ekart ter jima ukradel 1 zlato žensko uro z dolgo žensko zlato verižico, ki ima zaponko okrašeno z 1 smaragdom, 1 moško zlato uro s zlato verižico z velikimi členi in ženski zlat prstan s 3 briljanti.

Oglas.

Dne 27. sept. letos ob 5. uri popoldne je vdrl neznan zlikovec v dvorec Dobrava pri Pregradi, kjer stanujeta Karol in Josipa Ekart ter jima ukradel 1 zlato žensko uro z dolgo žensko zlato verižico, ki ima zaponko okrašeno z 1 smaragdom, 1 moško zlato uro s zlato verižico z velikimi členi in ženski zlat prstan s 3 briljanti.

Zlikovec je mladič okoli 17-18 let, oblečen v sivo obleko, na glavi je imel čepico, bil je bosonog ter nosil nov vojaški nahrbtnik. Obraz je bil drobnega in okroglega. Kdor bi kaj vedel o zločinc ali o ukradenih predmetih, se prosi, da to javi orož. postaji v Pregradi ali Krapini ali naravnost oškodovanemu proti lepi nagradi. — Posebej se na ta oglas opozarjajo vsi urarji, juvelirji, trgovci z nakitom, zalagatelji in vse orožniške postaje.

Harmoni! ameriški sistem, srednje vrste se prod. Poizve se v Ljubljani Vegova ulica št. 12, II. nadst.

Salonska obleka, nova, iz predvojnega blaga se prod. — (Pripravna za g. duhovnika.) Naslov v upravnistvu „Slovenca“ pod št. 4129.

Kopalna kad in peč se prod. Naslov v upravnistvu „Slovenca“ pod št. 4139.

Kdor trajno rabi konja, ga dobi na razpolago. Naslov pri upravi lista pod št. 4138.

Železnih cevi za napeljavo vodovoda ali plina prodam ca. 6000 metrov v premeru 1 cole po SHS 48 K za tekoči meter, in ca. 2000 metrov v premeru 1", cole po SHS 58 K za tekoči meter. Iste združ. pritisk 20 atmosfer. Tvrška J. Razboršek, Smarino pri Litlji. 4131

Sirite „Slovenca“!

Donašalke

za donšanje »SLOVENCA« in »VEČERNEGA LISTA« se sprejmejo. Oglasiti se je v upravi.

Aktuelno! Aktuelno!

Dr. Josip Smolaka:

Načrt

jugoslovanskega ustava.

Cena 28 kron.

Dobiva se pri Hrv. štamp. zavodu d. d. Zagreb, Maravska ul. 24.

Petrolejske vrče in zaboje

kupujemo (zaboj z dvema vrčema)

po 58 K,

posamezne vrče po 22 K, franko postaja odpošiljatelja. Hrovat & Komp., Ljubljana (poleg realke).

Žičnikov

in žgane žice v poljubnih dimenzijah, nudimo več vagonov, po najnižji dnevni ceni iz skladišča:

HROVAT & KOMP. v Ljubljani.

Želatino

najfinejšo francosko za čiščenje vina dobavlja drogerija A. Kanc, Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Francoski moški čevlji tu.

Tvrška E. Malhpe, H. Carrayrou & Cie.-Paris naznanja svojim cenjenim odjemalcem, da so naročeni moški čevlji prišli v Ljubljano in se dobijo v

skladišču „Balkan“ magacin št. 54.

Vsi p. t. interesenti trgovci, posebno zadruga, oblačilnice se vlijudno opozarjajo, da si ravnostam lahko ogledajo kvaliteto blaga.

Čevlji so vsi šivani, prvovrstneja izdelka, cene brez konkurence.

Naročila za prihodnjo pošiljatev sprejema že sedaj g. Malhpe, plačilo pri prejemu blaga v Ljubljani.

V Vašem lastnem interesu

Vam svetujemo, da se v slučaju porabe

pravega lanenege firneža in lanenege olja,

obrnete z zaupanjem na tvrško: Hrovat & Komp., Ljubljana.

Postreženi bode z zanesljivo dobro kakovostjo in po razumno nizki ceni.

Javna dražba

Koruzne moke in zdroba!

7. t. m. ob 10. uri se prod. na javni dražbi v skladišču „Jadrana“, na Dunajski cesti št. 9 3 in pol vagona koruzne moke in 1 in pol vagona koruznega zdroba. Blago užitno le za živino. — Proda se le cela partija skupaj. — Vreče pri blagu.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Poziv k subskripciji delnic.

Upravni svet oddaja v javno supskripcijo vso osnovno glavnico, ki znaša

20.000.000 K in je razdeljena na 50.000 na prinosca se glasečih delnic po 400 K (§§ 5 in 6 pravil).

Nominalni znesek se mora takoj pri subskripciji v gotovini popolnoma plačati s 5% obrestmi od 1. januarja t. l. dalje. Vrhutega je vplačati za stroške, zlasti izdajo delnic, po 60 K za vsako delnico.

Subskripcija se vrši od 1. do 15. oktobra 1920.

Prijave sprejema Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Delnice so deležne čistega dobička od 1. januarja 1920 ter so opremljene s kuponi za leto 1920.

Vsakemu subskribentu bo izdal zavod potrdilo o številu subskribiranih delnic in o celokupnem vplačanem znesku.

O dodelitvi delnic odloča upravni svet svobodno, vendar postane dodelitev pravomočna šele z odobrenjem Ministrstva za trgovino in industrijo oddelka v Ljubljani.

Po dodelitvi delnic bodo prejeli subskribenti proti vrnitvi potrdila o subskribiranih delnicah začasno potrdilo o številu jim dodeljenih delnic oziroma povračilo vplačanih zneskov za subskribirane delnice, ki se jim ne bi dodelile. Delnice same bodo subskribenti prejeli pozneje proti izročitvi začasnega potrdila o dodeljenih delnicah.

Vse delnice ostanejo pod zaporo do občnega zbora, ki bo odobril bilanco za šesto poslovno leto.

V smislu § 16 pravil daje na občnem zboru vsakih 25 delnic po en glas.

Za upravni svet:

Ivan Knez, predsednik.

Peter Kozina, podpredsednik.